

CASUS WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT

2017

Plagiaat - gegrond

Universiteit van Amsterdam

---

1. Onderwerp van de klacht

Plagiaat, het overnemen van door anderen gepubliceerd materiaal zonder adequate bronvermelding.

2. Advies van de Commissie Wetenschappelijke integriteit 2017: Advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit van de Universiteit van Amsterdam inzake de bij schrijven van ... 2016 door ..., ... , ..., ingediende klacht inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ... van ... van de Universiteit van Amsterdam.

... 2017

1. INLEIDING

1.1 De Commissie wetenschappelijke integriteit van de Universiteit van Amsterdam (hierna: de Commissie), bestaande uit ... (voorzitter) en ... en ... (leden), bijgestaan door ... (plaatsvervangend secretaris), brengt bij deze advies uit inzake de bij schrijven van ... 2016 door ... van ... (hierna: klager) ingediende klacht inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ... (hierna: beklaagde) van ... van de Universiteit van Amsterdam (hierna: UvA).

2. KLACHT

2.1.1 In het klaagschrift (met bijlagen) wordt - samengevat en zakelijk weergegeven - het volgende aangevoerd:

2.1.2 In publicaties die zijn verschenen onder gezamenlijke auteurschap van beklaagde en ...prof., verbonden aan .... , is sprake van plagiaat in de zin van het overnemen van door anderen gepubliceerd materiaal zonder adequate bronvermelding. Bij het klaagschrift voegt klager materiaal dat naar zijn oordeel laat zien dat publicaties die zijn verschenen onder de namen van beklaagde en ... woorden, zinnen en tekstblokken bevatten die woordelijk zijn overgenomen van het werk van anderen in verschillende wetenschappelijke publicaties terwijl deze niet dan wel niet behoorlijk zijn voorzien van een literatuurverwijzing.

2.1.3 Klager noemt specifiek de volgende drie publicaties:

Case 1: ... , " ...," ...

Klager verwijst naar het bijgevoegde document dat in de onderdelen 1 ("... ") en 2 ("...") laat zien dat teksten overlap vertonen met eerdere bronnen. Klager merkt op dat blijkens het document lezers van het artikel niet kunnen vermoeden dat bepaalde zinnen die ogenschijnlijk zijn geschreven door beklaagde en ..., woordelijk en zonder verwijzing zijn ontleend aan andere auteurs. Zulks geldt ook voor een deel van het artikel dat de onderzoeksmethode beschrijft. Naar het oordeel van klager is hier onmiskenbaar sprake van plagiaat.

Case 2: ... , "...,"....

Klager stelt dat de eerste twee pagina's van het artikel voor een substantieel deel een overlap laat zien met een master thesis uit ... "..., pp ..., van .... Klager vraagt daarnaast aandacht voor de tijdsvolgorde van ... uit ... ten opzichte van de publicatie in ..., daar het overnemen van het (eerdere) werk van een student door wetenschappelijk personeel naar zijn oordeel een zeer ernstige schending van wetenschappelijke integriteit inhoudt.

Case 3: ... , "...,"....

Teksten in het artikel vertonen overlap met het eerdere werk van anderen zonder bronvermelding. Klager geeft drie voorbeelden: een tekstblok en verwijzingen op pagina..., een tekstblok op pagina ..., en een tekstblok op pagina .... Klager laat weten dat het laatste tekstblok als bron heeft een tekst van Wikipedia van....

3. PROCESVERLOOP

3.1 Op ... 2016 heeft de Commissie het klaagschrift, dat op ... 2016 is gedateerd, met bijlagen per e-mailbericht ontvangen.

3.2 Op ... 2016 heeft de Commissie beklagde bericht dat zij de klacht ontvankelijk acht, en dat beklagde in de gelegenheid wordt gesteld een reactie te geven op de klacht.

3.3 Aan klager is op ... 2016 de ontvangst bevestigd van de klacht. Klager is een Engelse vertaling toegestuurd van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit van Amsterdam.

3.4 Beklaagde heeft op ... 2016 aan de Commissie een reactie op de klacht gegeven, vergezeld van twee bijlagen:

- de brief van klager van ... 2016 aan de ... '\...', ..., alsmede
- de reactie ... 2015 daarop van klager aan ....

3.5 Op ... 2016 heeft beklagde aanvullend twee documenten aan de Commissie doen toekomen:

- een kopie van de website van klager met de naam: '\...', alsmede
- een kopie van een gedeelte van een door ... en beklagde gepubliceerd artikel:
"...(gepubliceerd in ..., ..., onder de redactie van..., pp....).

3.6 Op ... 2016 heeft beklagde enkele aanvullende documenten doen toekomen met betrekking tot Case 1:

- de brief van ..., ... van ... (...), waarin deze aan beklagde een verklaring vraagt met betrekking tot de beschuldiging jegens hem dat gemarkeerde passages in het artikel mogelijk zijn overgenomen zonder literatuurverwijzing.
- een e-mailbericht van ... 2016 van ... waarin deze kenbaar maakt de verantwoordelijkheid te nemen, en verklaart dat de inleiding van het artikel slordig is geredigeerd, maar dat van plagiaat geen sprake is.

3.7 Op ... 2016 heeft klager gereageerd op de reactie van ... 2016 van beklagde.

3.8 Klager en beklagde zijn (respectievelijk ... 2016 en ... 2016) uitgenodigd voor een hoorzitting op ... 2016, wat klager betreft via een Skype-verbinding.

3.9 De Commissie heeft op ... 2016 aan klager en beklagde schriftelijk laten weten dat zij, met gebruikmaking van artikel 9, negende lid, van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit van Amsterdam, de termijn voor het uitbrengen van het advies met twaalf weken heeft verlengd.

3.10 Op ... 2016 heeft de hoorzitting plaatsgevonden waarbij beklagde in persoon is verschenen, en klager via een Skype-verbinding de hoorzitting heeft bijgewoond. Van de

hoorzitting is een zakelijk verslag gemaakt dat als bijlage bij dit advies is gevoegd.

3.11 Beklaagde is na de hoorzitting door de Commissie in de gelegenheid gesteld om binnen drie weken ten aanzien van Case 2 schriftelijk feiten en/of omstandigheden aan te voeren ter onderbouwing van diens standpunt dat door hem een concept tekst ter beschikking is gesteld aan de student .... Klager is gevraagd om na toezending van het materiaal binnen een week daarop te reageren.

3.12 Beklaagde heeft op ... 2016 de aanvullende feiten en/omstandigheden toegestuurd waartoe hij in de gelegenheid was gesteld met betrekking tot Case 2.

3.13 Op ... 2016 heeft klager op de aanvullende informatie van klager gereageerd.

3.14 Op ... 2016 en ... 2016 heeft de Commissie schriftelijk aan klager en beklagde laten weten dat zij, met gebruikmaking van artikel 9, negende lid, van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit van Amsterdam, de termijn voor het uitbrengen van het advies met twaalf weken heeft verlengd.

4. STANDPUNT VAN KLAGER

4.1 Klager heeft blijkens de stukken en het verhandelde ter zitting, samengevat en zakelijk weergegeven, naar voren gebracht dat beklagde zich schuldig heeft gemaakt aan plagiaat. In de genoemde artikelen (Cases 1, 2 en 3) zijn naar het oordeel van klager door beklagde zinnen, tekstblokken en verwijzingen van derden overgenomen zonder een adequate bronverwijzing.

4.2 Klager motiveert de klacht door te wijzen op het belang van wetenschappelijke integriteit bij de publicatie van wetenschappelijk werk. De aanwezigheid van geplagieerd werk in het wetenschappelijk domein schaadt immers niet enkel de professionele ontwikkeling van studenten, maar ook het werk van wetenschappers die – niets vermoedend – geplagieerde artikelen in hun onderzoek betrekken. Bovendien worden auteurs van wie het werk als gevolg van plagiaat als het ware wordt ontkend, 'berooft' van de erkenning die zij verdienen voor hetgeen zij tot stand hebben gebracht. Gelet hierop heeft klager besloten de klacht aan de Commissie voor te leggen.

5. STANDPUNT VAN BEKLAAGDE

5.1 Beklaagde heeft naar aanleiding van de klacht bij schrijven van ... 2016 als reactie het volgende naar voren gebracht.

5.1.1 Beklaagde verwoordt dat de klacht niet geheel onverwacht kwam, daar hij in ... 2015 als lezer van het wetenschappelijke tijdschrift ... al geconfronteerd werd met een editorial waarin ..., als hoogleraar ... verbonden aan ... , ... te... , gedwongen werd een artikel van zijn hand terug te trekken vanwege het niet-vermelden van een gebruikte bron die een cruciale rol speelde in het gewraakte artikel. Daarnaast werd ... gedwongen een artikel dat hij had geschreven met ... te herschrijven vanwege slordigheden op het vlak van literatuurreferenties. ... erkende in het tijdschrift in een eenregelig bericht de beschuldigingen, en betuigde zijn spijt daarover.

5.1.2 Beklaagde werkte al zo'n ... jaar samen met ... op het vlak van empirisch onderzoek naar de effectiviteit van ... over... , en zij hadden in de loop der tijd een aantal gezamenlijke artikelen over dat onderzoek gepubliceerd. Tegen de achtergrond van de twee gevallen in het tijdschrift ... was beklagde niet verbaasd dat klager op ... 2016 een verzoek tot 'retraction' heeft ingediend van het gezamenlijk artikel van ... en beklagde uit 2012 (in de klacht Case 2 genoemd) bij ... van het tijdschrift .... Beklaagde werd op ... 2016 van deze klacht op de hoogte gebracht via een e-mailbericht van ....

5.1.3 Thans, nog voordat de redactieraad van ... zich heeft uitgesproken over de gegrondheid van deze klacht, ziet beklagde zich geconfronteerd met twee nieuwe klachten (in de klacht Case 1 en Case 3 genoemd). Klager ervaart dat hij zich voor wat betreft de in de klacht als Case 2 geduide aangelegenheid opnieuw moet verantwoorden.

5.1.4 Beklaagde is van mening dat de door klager geuite twijfel aan zijn wetenschappelijke integriteit niet redelijk en onterecht is.

5.1.5 Met betrekking tot de klacht van Case 2, meent beklagde dat deze ongegrond is, en dat deze in feite op een misverstand berust. Klager werd omtrent deze bij de voltallige `...' van het tijdschrift `...' gedeponeerde klacht, inhoudende het plagiëren van de introductie van een door klager begeleide M.A. scriptie uit ..., voor het eerst geconfronteerd door ... met het hiervoor aangehaalde e-mailbericht van ... 2015. Beklaagde heeft zich tegen de klacht verweerd in een e-mailbericht van ... 2016, gericht aan ... van .... Hierin heeft beklagde uitgelegd dat hij in het voorjaar van ... een M.A. student in het ... (...) heeft begeleid bij een M.A. thesis. Beklaagde heeft de introductie van de thesis niet overgenomen, integendeel, beklagde stelde de student een concept ter beschikking van een artikel ... dat hij in ... tezamen met ... had geschreven en dat is gepubliceerd in ... in een boek met de titel `...', pagina .... Met toestemming van beklagde heeft de in de klacht genoemde student gebruik gemaakt van een door ... en beklagde geschreven (concept)versie voor een feestbundel ter gelegenheid van het emeritaat van ... per ....

5.1.6 Beklaagde brengt in zijn reactie ook naar voren dat hij in een ongemakkelijke positie verkeert nu hij zich met betrekking tot de klacht ten aanzien van Case 2 op twee fronten moet verweren.

5.1.7 Voor wat betreft de klachten die betrekking hebben op de Cases 1 en 2, meent beklagde dat de ernst van de klachten in retorisch opzicht zwaar is aangezet: de klachten raken niet de kern van de gewraakte publicaties. Het gaat in de publicaties om oorspronkelijk, nieuw en origineel empirisch onderzoek met verrassende en consistente uitkomsten. De klachten betreffen niet de herkomst en oorsprong van getoetste ideeën, ze betreffen ook niet de kwaliteit van de dataverzameling, noch de (soms gecontamineerde) manier waarop de data ... en ... verwerkt zijn, en evenmin de manier waarop de data gepresenteerd zijn.

5.1.8 Beklaagde staat, als verantwoordelijke in alle drie de gevallen voor de data-analyse, in voor de kwaliteit en de betrouwbaarheid van de data en data-analyse, en is bereid de data uit de betreffende onderzoeken ter beschikking te stellen voor toetsing door externe deskundigen. Hij heeft niets te verbergen. Beklaagde wijst er op dat onafhankelijk empirisch onderzoek, verricht in de ... sprekende kantons in ... door ... (voormalige ... aan ...) geleid heeft tot soortgelijke conclusies als die getrokken worden in de gewraakte artikelen.

5.1.9 Beklaagde stelt dat de opzet, de uitvoering, en de rapportage van het empirisch onderzoek waarvoor hij primair verantwoordelijk was – de kern van de drie artikelen – op eerlijke, zorgvuldige en controleerbare wijze heeft plaatsgevonden. De conclusies van het verrichte onderzoek staan nog steeds, aldus beklagde.

5.1.10 Beklaagde voert samenvattend aan dat de klachten betreffende de Cases 1 en 3 niet het empirisch onderzoek betreffen, noch de kern van de drie artikelen, maar voornamelijk onvolkomenheden in de literatuurverwijzingen in de inleiding en inkadering van het ... onderzoek in de context van .... Voor dat specifieke onderdeel was ... als deskundige op het vlak van ... primair verantwoordelijk, terwijl beklagde primair verantwoordelijk was voor de inbreng van de ... aspecten van argumentatie, de opzet, de uitvoering en de beschrijving van het ... onderzoek. Om een deugdelijke inleiding bij een onderzoek artikel te schrijven is uitgebreide en diepgaande kennis nodig van het betreffende onderzoeksveld. Bij beklagde ontbreekt die specifieke kennis op het gebied van ... (in casu voorlichting over ...).

5.1.11 Beklaagde geeft te kennen dat hij ... in een telefoongesprek met betrekking tot de aantijgingen heeft gevraagd om commentaar en opheldering. ... antwoordde dat hij de geconstateerde onvolkomenheden toeschreef aan onzorgvuldigheid (slordigheid) zijnerzijds. Daarbij gaf ... te kennen dat van boze opzet geen sprake was.

5.1.12 Beklaagde benadrukt dat hij zelf de auteursnamen in de gewraakte literatuurverwijzingen in Case 1 niet kent. De aangehaalde literatuur waarvan in de inleiding sprake is (zoals ...) heeft beklagde nooit gelezen. Beklaagde meent dat hem geen onheus

gedrag kan worden verweten.

5.1.13 Beklaagde begrijpt dat zijn naam boven de artikelen staat, maar hij heeft zich niet willens en wetens schuldig gemaakt aan laakbare handelingen. In zijn bijna ...-jarige loopbaan aan de ... heeft hij met vele wetenschappers samengewerkt, en ook met verschillende studenten heeft hij meermalen gepubliceerd. Aan de gezamenlijke publicaties met al deze auteurs lag en ligt onveranderlijk een vertrouwensrelatie ten grondslag. Beklaagdes medeauteurs mogen ervan uitgaan dat zijn bijdrage(n) van onberispelijke gehalte is/zijn, en omgekeerd mag beklagde van dezelfde veronderstelling uitgaan waar het de bijdragen van zijn medeauteurs betreft. Beklaagde meent dat het overigens ondoenlijk is om in een gezamenlijk te schrijven tekst letterlijk alles, tot in de allerkleinste details, zin voor zin, te controleren. Beklaagde heeft het gevoel te worden meegesleurd in de dramatische val van .... Beklaagde heeft vernomen dat ... meerdere wetenschappelijke bijdragen heeft moeten terugtrekken, en dat er ten aanzien van ... meerdere klachten aanhangig zijn gemaakt.

5.2. Tijdens de hoorzitting op ... 2016 heeft beklagde te zijner verdediging naar voren gebracht dat ... de in zijn ogen aanwezige slordigheid heeft erkend, en dat voor wat betreft Case 2 het misverstand reeds had kunnen zijn opgelost. Met betrekking tot de geel gemarkeerde teksten verklaart beklagde dat hij niet heeft gecheckt of dit klopt, omdat het niet zijn deel van de werkzaamheden betrof.

5.3.1 Op ... 2016 heeft beklagde gebruik gemaakt van de door de Commissie geboden gelegenheid om, zoals onder 3.10 weergegeven, feiten en/of omstandigheden naar voren te brengen om aannemelijk te maken dat door hem een concept tekst ter beschikking is gesteld aan de student ..., en dat hij geen tekst heeft overgenomen. Beklaagde stelt dat hij in ... is begonnen met het begeleiden van studenten bij hun Master thesis op het gebied van .... studenten liepen ernstige vertraging op bij de voltooiing van hun thesis. Een aantal factoren was hiervoor verantwoordelijk: de onbekendheid van de studenten met ... in het algemeen (1), en met ... in het bijzonder (2). De studenten waren bovendien analytisch geschoold in... , en hadden niet of nauwelijks kennis van of ervaring met ... onderzoek (3). Om te voorkomen dat de studenten zich zouden verliezen in bibliografische naspeuringen, stelde beklagde een informatiebrochure samen. Hiervan verschenen in de loop der tijden verschillende versies, uitmondend in de introductie van het artikel van ... in.... Die versies overhandigde beklagde met opzet aan de studenten, voorafgaande aan hun ... onderzoek, zodat zij in kort bestek werden geïnformeerd over de achtergrond en het kader van het uit te voeren ... onderzoek. De studenten konden voor hun scriptie vrijelijk putten uit de informatiebrochure. De kern van de scriptie vormde immers het verslag van het uitgevoerde ... onderzoek. Tegen deze achtergrond ziet beklagde hierin geen plagiaat, noch een uitnodiging daartoe. De informatiebrochure was niet van een datum voorzien, niet ondertekend, niet officieel gepubliceerd, en diende primair een onderwijskundig doel.

5.3.2 Beklaagde voert in zijn reactie van ... 2016 aan dat hij om persoonlijke redenen een aantal jaren geleden is gestopt met het begeleiden van studenten over het specifieke onderwerp, en dat hij niet meer beschikt over de relevante stukken, zoals de informatiebrochure, scripties en dergelijke. Hij heeft ze vanwege dezelfde persoonlijke redenen weggedaan. Beklaagde persisteert in zijn standpunt dat de inhoud van de informatiebrochure zijn eigen tekst is. Als 'circumstantial evidence' voert beklagde aan dat in de anderhalf A4, in een heel kort bestek derhalve, alle relevante informatie over het uit de doeken wordt gedaan (...). Geen van de studenten zou in een tijdsbestek van 3 à 4 maanden in staat zijn tot het vergaren van die informatie omdat het hun aan voldoende niveau ontbreekt: zij zijn a-empirisch, en analytisch geschoold in .... Het is ondenkbaar dat zij in staat zouden zijn, zonder daarin ooit uitgebreid college te hebben gehad, om de consequenties van de fout van de eerste en van de tweede soort in ... kort en bondig uit te leggen, zoals dat in de introductie gebeurt. Deze is geschreven vanuit een door beklagde en ... ontwikkeld theoretisch perspectief, namelijk de acceptatie door de (...) respondenten van het in de ... voorlichtingsfolder gepropageerde standpunt dat... , terwijl diezelfde respondenten het tegelijkertijd in de ... folder verdedigde standpunt dat... . Vanuit dit '...' perspectief ook worden de data (ook al in het ... artikel in ...) in het ... artikel in ... geanalyseerd en geïnterpreteerd. Zelfs promotiestudenten ziet beklagde niet in staat een dergelijk perspectief zelfstandig te ontwikkelen en dat in heldere bewoordingen kort en

krachtig naar voren te brengen.

6. REACTIE KLAGER

6.1.1 Klager heeft bij schrijven van ... 2016 gereageerd op het verweerschrift van beklaagde.

6.1.2 Klager voert aan dat beklaagde ten aanzien van de Cases 1 en 3 de situatie kwalificeert als 'slordig', en niet als plagiaat. Er zijn volgens klager verschillende definities van plagiaat. Sommige definities houden rekening met de intentie, andere niet. Klager verwijst hiervoor naar ... "... ", pagina's ..., Hoofdstuk ... '... (...). De UvA lijkt bij het begrip plagiaat volgens de gehanteerde definitie geen rekening te houden met de intentie.

6.1.3 Klager voert aan dat de gemarkeerde delen van de Cases 1 en 3 ontegenzeggelijk voldoen aan de definitie van plagiaat die de UvA hanteert: gebruik maken of overnemen van werk van anderen (tekst, data of ideeën) zonder volledige of correcte literatuurverwijzing – hetzij door middel van uitdrukkelijke vermelding hetzij door middel van aanhalingstekens of bijzondere lay-out waaruit blijkt dat citaten letterlijk of nagenoeg letterlijk zijn overgenomen. Om de uitdrukking 'slordigheid' te gebruiken bij het woordelijk dan wel bijna woordelijk overnemen zonder bronvermelding van werk van anderen, is in de ogen van klager een eufemisme.

6.1.4 Klager begrijpt uit het verweer dat beklaagde niet bestrijdt dat de gemarkeerde delen van de Cases 1 en 3 zijn overgenomen van het werk van anderen. Beklaagde wijst ... aan als verantwoordelijke. Klager stelt vast dat dit standpunt overeenstemt met hetgeen ... in het e-mailbericht van ... 2016 aan klager heeft verwoord, namelijk dat hij de verantwoordelijkheid neemt voor de onvolkomenheden. Klager benadrukt evenwel dat de noodzaak om het wetenschappelijk verslag van de Cases 1 en 3 te corrigeren wat betreft plagiaat niet afhankelijk is van de vraag aan wie van de auteurs de onvolkomenheden zijn toe te schrijven. De artikelen zijn immers onder beider auteurschap verschenen. Klager benadrukt dat de terugtrekking van de artikelen gewenst is om de integriteit van de kern van de gepubliceerde artikelen te behouden. Beklaagde stelt dat er niet sprake is van een aantijging van datafraude, manipulatie of besmetting van data. Klager stelt daartegenover dat wanneer een artikel in een bepaald opzicht niet gebrekkig is, dit niet ter verdediging kan worden aangevoerd tegen een gebrek in een ander opzicht.

6.1.5 Klager persisteert in zijn stelling dat gedeelten van de artikelen zijn overgenomen van anderen, en dat de artikelen daarom naar de maatstaven van wetenschappelijk werk dienen te worden teruggetrokken. Klager bestrijdt voorts iedere suggestie dat wetenschappers niet hun eigen teksten zouden hoeven te schrijven of bronnen zouden hoeven te vermelden zolang de empirische data maar betrouwbaar zijn.

6.1.6 Met betrekking tot Case 2 begrijpt klager dat beklaagde in de reactie van ... 2016 aan ... heeft uitgelegd dat klager aan zijn B.A. en M.A. studenten toestemming heeft gegeven om een tekst over kanker over te nemen in theses zonder bronvermelding, en dat beklaagde de auteur is van gemarkeerde zinnen van zowel de thesis van ... van..., als het artikel van .... Klager kan zich niet voorstellen dat deze praktijk van begeleiden van studenten in overeenstemming is met het beleid van de UvA ten aanzien van plagiaat, maar merkt op dat dit aspect buiten het kader van de klacht valt.

6.2 Tijdens de hoorzitting heeft klager naar voren gebracht dat ... niet het doelwit is van de klacht, maar het belang van studenten en wetenschappelijk personeel. Wetenschappelijke artikelen moeten betrouwbaar zijn. Klager meent dat de artikelen dienen te worden teruggetrokken, en bij herpublicatie dienen te worden voorzien van een notitie. Klager bevestigt dat zijn kritiek geen betrekking heeft op de onderzoeksmethodes, data, etcetera.

6.3.1 Klager heeft op ... 2016 gebruik gemaakt van de door de Commissie geboden gelegenheid om, zoals onder 3.10 weergegeven, te reageren op de door beklaagde aangevoerde feiten en/of omstandigheden ter afwering van de beschuldiging van plagiaat met betrekking tot Case 2.

6.3.2 Klager gaat in diens reactie in op de stelling van beklaagde met betrekking tot de Case 2 dat de student aan de UvA, ..., met toestemming (maar zonder bronvermelding) van

beklaagde tekst heeft overgenomen ten behoeve van zijn MA thesis uit een concept tekst van het artikel dat hij samen met ... had geschreven: '...', en/of uit een informatiebrochure van beklagde, waaruit de student vrijelijk kon putten. Klager constateert dat beklagde zich in zijn reactie van ... 2016 focust op de informatiebrochure, maar dat hij geen bewijs aan de Commissie ter beschikking stelt van een (informatie)brochure. Beklaagde besteedt daarentegen veel aandacht aan zijn steun aan het anti-plagiaatbeleid in zijn colleges.

6.3.3 Klager heeft vertrouwelijk, en zonder vermelding van de procedure bij de Commissie, gecorrespondeerd met de schrijver van de thesis van ..., ..., door hem de vraag te stellen:

"...?...."

Deze bevestigde op ... 2016 dat hij zelf de auteur is van de gemarkeerde tekstblokken en geen brochure te hebben gezien "...." Klager heeft van ... toestemming ontvangen om de inhoud van de correspondentie te gebruiken ten behoeve van de wetenschappelijke integriteit, waarbij hij zijn steun voor een correctie ten aanzien van de artikelen onderstreept.

6.3.4 Klager meent dat terugtrekking van het artikel van Case 2 geboden is.

7. BEVINDINGEN VAN DE COMMISSIE

7.1 Algemene opmerkingen en toetsingskader

7.1.1 De Commissie onderzoekt klachten over (een vermoeden van) schending van wetenschappelijke integriteit begaan door een medewerker van de UvA en brengt daarover advies uit aan het College van Bestuur.

7.1.2 De Commissie is niet bevoegd te oordelen over (civielrechtelijke) schendingen van het auteursrecht, die bovendien niet zonder meer beslissend zijn voor de vraag of de wetenschappelijke integriteit is geschonden. Haar taak is beperkt tot het onderzoeken van klachten over (een vermoeden van) schending van de wetenschappelijke integriteit. De Commissie zal zich derhalve hiertoe beperken.

7.1.3 De Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit van Amsterdam van 1 september 2013, vastgesteld op 10 december 2013 (besluitnummer 2013cb0471), definieert een schending van de wetenschappelijke integriteit als handelen of nalaten in strijd met de principes van goed wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, zoals uitgewerkt in de VSNU Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening 2004, aangepast in 2012, en de ALLEA European Code of Conduct for Research Integrity 2011.

7.1.4 Het vaststellen van en de omgang met een schending van wetenschappelijke integriteit dient bovendien zorgvuldig te gebeuren. In de ALLEA European Code of Conduct for Research Integrity 2011 is vastgelegd:

"The response must be proportionate to the seriousness of the misconduct: as a rule it must be demonstrated that the misconduct was committed intentionally, knowingly or recklessly. Proof must be based on the preponderance of evidence. Research misconduct should not include honest errors or differences of opinion."

7.1.5 De Commissie zal, gelet op de klacht, de handelwijze van beklagde onderzoeken tegen de achtergrond van de principes van goed wetenschappelijk onderzoek. Zo kent de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening het principe van "zorgvuldigheid" dat in de artikel 1.3 (plagiaat), artikel 1.4 (auteurschap) en artikel 1.5 (zorgvuldigheid jegens collega's en studenten) wordt uitgewerkt. Deze artikelen luiden:

1.3 Door correcte bronvermelding wordt duidelijk gemaakt dat er niet gepronkt wordt met andermans veren. Dit geldt ook voor informatie die van het internet wordt gehaald.

1.4 Auteurschap wordt erkend. In het vakgebied gebruikelijke regels worden daarbij nageleefd.

1.5 Zorgvuldigheid beperkt zich niet tot informatieoverdracht, maar strekt zich ook

uit tot de relaties tussen wetenschapsbeoefenaren onderling en met studenten.”

7.1.6 De ALLEA European Code of Conduct kent het principe van *fairness*, dat als volgt wordt omschreven:

"Fairness, in providing proper references and giving due credits to the work of others, in treating colleagues with integrity and honesty."

7.1.7 Het briefadvies *Correct Citeren* van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen van april 2014 beoogt een nauwkeuriger toetsingskader te bieden voor de interpretatie en beoordeling van hergebruik van eerder gepubliceerd materiaal.

"[A.2] Hergebruik van materiaal van anderen zonder bronvermelding

Een citaat zonder adequate bronvermelding wordt beschouwd als plagiaat: een ernstige vorm van wetenschappelijk wangedrag. De negatieve effecten van plagiaat zijn:

- *Het verstoort rechtvaardig eerbetoon (te weinig aan de oorspronkelijke auteur, te veel aan de plagiator);*
- *Het misleidt publiek en uitgever omtrent de originaliteit van het gebodene en schaadt daarmee het vertrouwen in de wetenschap;*
- *Het verstoort de transparantie van de inhoud van de wetenschap in die zin dat de genese van ideeën niet goed getraceerd kan worden, maar heeft geen ernstige effecten op de inhoud van de wetenschap zelf en wordt daardoor doorgaans als minder ernstig gezien dan de twee andere 'klassieke' vormen van RM (Research Misconduct, Commissie): vervalsen en verzinnen*

Plagiaat in de zin van hergebruik van teksten of ideeën van anderen zonder adequate bronvermelding geldt als RM (Research Misconduct, Commissie), maar de beoordeling ervan, en het vaststellen van sancties, moet wel rekening houden met de omvang, frequentie en context. Zo kunnen andermans ideeën op zeker moment gemeengoed worden en dan ook als zodanig gepresenteerd worden. Geraadpleegde deskundigen zijn geneigd 'kleine' gevallen eerder te markeren als QRP (Questionable Research Practices, Commissie) dan RM (Research Misconduct, Commissie). Zelfs plagiaat lijkt dus geen zwart-wit kwestie."

7.1.8 Voornoemde kaders geven richting aan de werkwijze van de Commissie.

7.2 Beoordeling van de klacht

7.2.1 Ten aanzien van de omvang van de klacht heeft klager aangegeven dat de klacht betrekking heeft op beklagde als één van twee medeauteurs (wier namen op het desbetreffende artikelen als auteurs zijn vermeld), van de in de Cases 1, 2 en 3 beschreven schending van de wetenschappelijke integriteit in de betreffende wetenschappelijke artikelen.

7.3 Status desbetreffende artikelen

7.3.1 Allereerst ziet de Commissie zich gesteld voor de vraag of de artikelen werken betreffen waarvoor de normen van wetenschappelijke integriteit gelden. De Commissie is van oordeel dat de betreffende artikelen dienen te worden gekwalificeerd als wetenschappelijk werk, waarvoor de normen van wetenschappelijke integriteit gelden.

7.3.2 Hiertoe overweegt de Commissie dat de desbetreffende artikelen wetenschappelijke aspecten kennen. De Commissie overweegt in dit kader dat de verschillende aard van teksten van bijvoorbeeld een studieboek enerzijds en een artikel in een wetenschappelijk tijdschrift anderzijds niet afdoet aan het feit dat te allen tijde de regels omtrent bronvermelding zorgvuldig in acht dienen te worden genomen. Weliswaar kan de wijze van

bronvermelding per categorie van werk verschillen, maar verwijzingen naar de teksten die zijn ontleend aan derden kunnen nimmer geheel worden weggelaten. Bovendien is de Commissie van mening dat aan de UvA werkzame wetenschappers, zoals beklaagde, zichzelf geen lagere maatstaven van wetenschappelijke integriteit mogen aanleggen dan die de UvA aan haar studenten stelt.

7.4 Kwalificatie handelwijze beklaagde

7.4.1 De vraag die nu door de Commissie dient te worden beantwoord, is welke kwalificatie aan de handelwijze van beklaagde dient te worden gegeven.

7.4.2 Case 1: met betrekking tot het desbetreffende artikel heeft beklaagde naar voren gebracht dat hij zich uitsluitend heeft gericht op de data, de data-analyse, en niet verantwoordelijk was voor de inleiding. De overgenomen tekstblokken komen enkel voor in de '...' en het onderdeel waarin de methoden van het empirisch onderzoek zijn besproken, in de '...'. De klacht betreft niet, hetgeen klager heeft erkend, de data-analyse. Zoals hierboven onder 7.1.7. opgemerkt dient bij de beoordeling van de mate van schending, en het vaststellen van sancties, rekening te worden gehouden met de omvang van de schending, de frequentie en de context. Gelet hierop is de Commissie van oordeel dat beklaagde met betrekking tot de overname zonder bronvermelding verantwoordelijk is te achten op grond van zijn mede-auteurschap.

7.4.3 Case 2: Beklaagde brengt naar voren dat hij een concept van de tekst ter beschikking heeft gesteld aan een student, en dat er daarom geen sprake is geweest van plagiaat. In het kader van een zorgvuldig onderzoek heeft de Commissie bij schrijven van ... 2016 voornoemde student uitgenodigd voor een hoorzitting. Bij schrijven van ... 2016 heeft de student meegedeeld niet in te gaan op de uitnodiging. Daardoor heeft de Commissie de tegenstrijdige mededelingen over de ontlening niet kunnen toetsen. Vast staat echter dat beklaagde eraan heeft bijgedragen dat deze situatie is ontstaan, hetzij door zonder inachtneming van de regels van het wetenschappelijk citeren gebruik te maken van de master thesis, hetzij door goed te vinden dat in die master thesis niet herkenbare citaten uit zijn eigen werk zijn verwerkt. Deze onzekerheid brengt mee dat de Commissie het handelen van beklaagde niet als een schending van de wetenschappelijke integriteit kan aanmerken, maar hem valt wel te verwijten dat hij deze situatie niet heeft voorkomen.

7.4.4 Case 3: net als bij Case 1 heeft beklaagde naar voren gebracht dat hij met betrekking tot het desbetreffende artikel zich uitsluitend heeft gericht op de data en de data-analyse, en niet verantwoordelijk was voor de onderdelen waarop de klacht betrekking heeft.

7.4.5 Ten aanzien van cases 1 en 3 stelt de Commissie vast dat in de inleiding van de desbetreffende stukken vele zinnen en passages zijn overgenomen van anderen zonder bronvermelding. De Commissie stelt vast dat beklaagde dit erkent, en dat de medeauteur ... ervoor de verantwoordelijkheid neemt.

7.4.6 Gelet op de tekstpassages en de erkenning door de auteurs oordeelt de Commissie dat sprake is van plagiaat, ongeacht of dit met medeweten van beklaagde is gebeurd. De Commissie merkt in dit kader op dat een wetenschappelijke tekst het geestelijke voortbrengsel blijft van degene, wiens tekst wordt overgenomen. Dit brengt met zich dat het wetenschappelijk werk van de oorspronkelijke auteur op enigerlei wijze door de redacteur kenbaar en herkenbaar dient te worden gemaakt. In de herkenning van het originele werk door de lezer ligt de erkenning van het werk van de oorspronkelijke auteur besloten. Beklaagde en ... hadden bij het citeren uit andermans werk dit voor de lezer kenbaar moeten maken door de geciteerde tekstpassages te voorzien van bronvermelding, hetzij door gebruikmaking van voetnoten, hetzij door een verwijzing in de tekst zelf.

7.4.7 De Commissie stelt voorop dat, hoewel als formeel uitgangspunt dient te gelden dat iedere co- auteur van een boek tezamen met de andere auteur(s) de verantwoordelijkheid draagt voor de artikelen als geheel, de aan de orde zijnde vraag is of beklaagde zelf de principes van goed wetenschappelijk onderzoek heeft geschonden.

7.4.8. De Commissie overweegt in dit kader (a) dat ... heeft erkend en aangegeven alleen voor het plagiaat verantwoordelijk te zijn en (b) dat beklaagde heeft verklaard dat hij geen

aanleiding had te vermoeden dat ... de principes van goed wetenschappelijk onderzoek zou hebben geschonden en dat dit, althans deze mogelijkheid, hem eerst is gebleken nadat beklagde op ... 2016 op de hoogte was gebracht van het verzoek van klager (aan ... van het tijdschrift ... tot intrekking van het gezamenlijk artikel van ... en beklagde betreffende case 2). Er zijn de Commissie geen feiten of omstandigheden bekend waaruit zou blijken dat beklagde eerder op de hoogte zou zijn geweest van het plagiaat waarvoor ... verantwoordelijkheid heeft genomen.

7.4.9 De Commissie overweegt hierover als volgt. Uit niets blijkt dat beklagde op de hoogte was van het ongeoorloofd gebruik van andermans teksten door... In de stukken en het verhandelde tijdens de hoorzitting is naar voren gekomen dat beklagde en ... geen specifieke afspraken hadden gemaakt over bronvermelding.

7.4.10 De Commissie heeft kennis genomen van het feit dat beklagde zich heeft geconformeerd aan de erkenning van ... van de onvolkomenheden in de artikelen van de Cases 1 en 3, en dat beklagde tijdens de hoorzitting desgevraagd heeft aangegeven dat wat hem betreft, nu de onvolkomenheden enkel het ontbreken van de verwijzingen betreffen en niet de inhoud van de gemarkeerde delen van de artikelen, een terugtrekking van de artikelen niet nodig is, maar wel een eenduidige correctie vereist is. De Commissie onderschrijft dit.

7.4.11 Samengevat volgt uit het hiervoor overwogene dat, hoewel de klacht in die zin gegrond is dat iedere co-auteur verantwoordelijkheid draagt voor het wetenschappelijk werk als geheel, beklagde zelf zich ten aanzien van de cases 1 en 3 niet schuldig heeft gemaakt aan schending van de wetenschappelijke integriteit. Door ten aanzien van case 2 een onwenselijke situatie te laten ontstaan, is de Commissie van oordeel, rekening houdend met de omvang en de context, dat beklagde een gering verwijt is te maken dat hij deze situatie niet heeft voorkomen. De Commissie is van oordeel dat een eenduidige correctie de vereiste reactie is.

8. CONCLUSIE VAN DE COMMISSIE

8.1 De Commissie komt op grond van de overwegingen tot de conclusie dat de klacht met betrekking tot de cases 1 en 3 in beginsel gegrond is, omdat iedere coauteur van een boek tezamen met de andere auteur(s) de verantwoordelijkheid draagt voor de artikelen als geheel, maar dat - mede in het licht van de erkenning van ... van zijn schending van wetenschappelijke integriteit en het feit dat er geen enkele aanleiding bestaat te vermoeden dat beklagde (eerder) van deze schending op de hoogte was - beklagde zelf de principes van goed wetenschappelijk onderzoek niet heeft geschonden.

8.2 De Commissie heeft - ook na verlenging van het onderzoek - geen zekerheid kunnen verkrijgen inzake de toedracht in case 2. Deze onzekerheid brengt mee dat de Commissie het handelen van beklagde niet als een schending van de wetenschappelijke integriteit kan aanmerken, maar hem valt wel een verwijt te maken dat hij deze situatie niet heeft voorkomen.

9. ADVIES

9.1 De Commissie adviseert het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam de klacht van gegrond te verklaren, met dien verstande dat beklagde zelf de principes van wetenschappelijk onderzoek niet heeft geschonden.

9.2 De Commissie adviseert het College van Bestuur beklagde op te dragen voor een correctie zorg te dragen van de artikelen waarop de Cases 1 en 3 betrekking hebben, en dit zo mogelijk te doen in overleg met ... van ... te ....

Namens de Commissie Wetenschappelijke Integriteit,

...
voorzitter

3. Aanvankelijk oordeel College van Bestuur d.d. 27 januari 2017:

HET COLLEGE VAN BESTUUR VAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM;

gezien:

- het door ..., d.d. ...2016, ingediende klacht inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door...;
- het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit d.d. ...2017 (met bijlage);
- alle op de zaak betrekking hebbende stukken;

overwegende:

- dat de Commissie Wetenschappelijke Integriteit heeft geadviseerd de klacht jegens ... gegrond te verklaren met dien verstande dat ... zelf de principes van wetenschappelijk onderzoek niet heeft geschonden;
- dat de Commissie Wetenschappelijke Integriteit heeft geadviseerd ... op te dragen voor een correctie zorg te dragen van de artikelen waarop de Cases 1 en 3 betrekking hebben, en dit zo mogelijk te doen in overleg met ... van ... te ...;
- dat het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit zorgvuldig tot stand is gekomen;

BESLUIT:

- dat het, onder overneming van de in het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit gegeven overwegingen en motivering, tot het aanvankelijk oordeel (als bedoeld in artikel 11, eerste lid, van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit van Amsterdam, vastgesteld op 10 december 2013, besluitnummer 2013cb0471) komt dat:
  1. de klacht jegens ... gegrond dient te worden verklaard met dien verstande dat ... zelf de principes van wetenschappelijk onderzoek niet heeft geschonden en dat
  2. aan ... dient te worden opgedragen dat hij zorg dient te dragen voor een correctie van de artikelen waarop de Cases 1 en 3 betrekking hebben, en dit zo mogelijk te doen in overleg met ... van ... te ....

Het College van Bestuur,

...
voorzitter

4. **LOWI**

Niet is gebleken dat partijen binnen de voorgeschreven termijn het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit hebben verzocht advies uit te brengen over het aanvankelijk oordeel van het College van Bestuur.

5. Definitief oordeel College van Bestuur d.d. 20 april 2017

HET COLLEGE VAN BESTUUR VAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM;

gezien:

- de door ..., d.d. ... 2016, ingediende klacht inzake vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door...;
- het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit d.d. ...2017 (met bijlage);
- het aanvankelijk oordeel op de klacht van ... 2017 (besluitnummer...);
- alle op de zaak betrekking hebbende stukken;

overwegende:

- dat de Commissie Wetenschappelijke Integriteit heeft geadviseerd de klacht jegens ... gegrond te verklaren met dien verstande dat ... zelf de principes van wetenschappelijk onderzoek niet heeft geschonden;
- dat de Commissie Wetenschappelijke Integriteit heeft geadviseerd ... op te dragen voor een correctie zorg te dragen van de artikelen waarop de Cases 1 en 3 betrekking hebben, en dit zo mogelijk te doen in overleg met ... van ... te ...;
- dat het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit zorgvuldig tot stand is gekomen;
- dat niet is gebleken dat binnen de voorgeschreven termijn het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit is verzocht om advies uit te brengen over het aanvankelijk oordeel van het College van Bestuur;

BESLUIT:

- dat het aanvankelijk oordeel op de klacht van ... 2017 (besluitnummer...) te bevestigen als definitief oordeel (als bedoeld in artikel 11, vierde lid, van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit van Amsterdam, vastgesteld op 10 december 2013, besluitnummer 2013cb0471) en dat hiermee:
  3. de klacht jegens ... gegrond wordt verklaard met dien verstande dat ... zelf de principes van wetenschappelijk onderzoek niet heeft geschonden en dat
  4. aan ... wordt opgedragen dat hij zorg dient te dragen voor een correctie van de artikelen waarop de Cases 1 en 3 betrekking hebben, en dit zo mogelijk te doen in overleg met ... van ... te....

Het College van Bestuur,

Prof. dr. ...
voorzitter